

Světový týden kojení: Mateřské mléko je lékem, který zachraňuje životy. Česko potřebuje dárkyně a silnější síť mléčných bank

Praha, červenec 2026 – U příležitosti Světového týdne kojení upozorňuje Česká neonatologická společnost na nezastupitelný význam mateřského mléka, které zdaleka přesahuje běžnou výživu. Zatímco u donošených dětí představuje zlatý standard výživy, který optimálně kryje nutriční potřeby, poskytuje imunitní ochranu před viry či bakteriemi a snižuje riziko alergií, obezity, astmatu, ekzémů i civilizačních chorob v dospělosti, u předčasně narozených dětí má zcela klíčový a život zachraňující efekt.

Díky specifickému složení s vysokou koncentrací protilátek odpovídajících potřebám nezralého imunitního systému podporuje maturaci trávicího traktu, přispívá k lepšímu vývoji mozku a snižuje riziko pozdních infekcí. „*Mateřské mléko je nenahraditelné pro všechny kojence. Zásadní je však pro nezralé děti s velmi nízkou porodní hmotností do 1500 g, kdy mléko funguje i jako lék, který prokazatelně snižuje riziko nekrotizující enterokolitidy. To je závažný zánět střeva, který má u extrémně nedonošených dětí až 50% úmrtnost. S umělou výživou má dítě mnohonásobně vyšší riziko, že tento zánět dostane,*“ doplňuje MUDr. Iva Burianová, Ph.D. z České neonatologické společnosti.

Mléčné banky a dárkyně zachraňují životy stejně jako krev

V situacích, kdy žena krátce po porodu ještě nemá dostatek svého mléka, hrají nezastupitelnou roli mléčné banky. V České republice fungují čtyři – v Praze, Hradci Králové, Mostě a Českých Budějovicích. Ty poskytují bezpečné dárcovské mléko, které prochází přísným mikrobiologickým testováním, analýzou a pasterizací. Dárcovské mléko navíc pomáhá překlenout kritické období, než se matce rozběhne vlastní tvorba mléka, a studie prokazují, že takto dokrmované děti jsou v dalším období více kojené. „*Darování mateřského mléka má pro záchranu životů novorozenců obdobnou váhu a společenský význam jako darování krevní plazmy nebo krevních destiček. Musíme proto usilovat o silnou podporu a docenění dárkyň,*“ upozorňuje prim. MUDr. Jan Malý, Ph.D., předseda České neonatologické společnosti.

Nová pravidla pro mléčné banky: Evropská legislativa SoHO od srpna 2027 přinese zásadní transformaci

Banky mateřského mléka a lokální sběrný mateřského mléka při porodnicích přitom čeká zásadní zlom. Od srpna 2027 začne platit nové evropské Nařízení č. 2024/1938, které zařazuje lidské mléko mezi látky lidského původu (tzv. SoHO – Substances of Human Origin) srovnatelné s tkáněmi či krví. Dosavadní provozy se v souvislosti se zvýšenými nároky na kvalitu a bezpečnost budou muset nákladně změnit na certifikované mléčné banky s přísnějšími pravidly. Bez finanční podpory státu a zohlednění významu výživy lidským mlékem plátcí péče hrozí zánik regionálních pracovišť a nedostatek mateřského mléka.

Důležitost podpory a včasné pomoci

WHO i Ministerstvo zdravotnictví doporučují výlučné kojení po dobu prvních šesti měsíců a pokračování v kojení s další stravou do 2 let i déle. *„Mateřské mléko je ideálem, ale ne vždy jde všechno hned podle představ. Klíčová je v takových chvílích včasná a citlivá podpora – zejména ze strany personálu v porodnicích a certifikovaných laktačních poradkyň, které maminkám pomáhají nejtěžší začátky překlenout,“* doplňuje prim. MUDr. Jan Malý.

Česká lékařská společnost J. E. Purkyně

Sokolská 490/31, 120 00 Praha 2
Petra Šlapáková, vedoucí komunikace a tisková mluvčí
E-mail: petra.slapakova@cls.cz
Telefon: +420 723 322 522